

KODEKS RAVNANJA ZA VOLITVE V EVROPSKI PARLAMENT LETA 2024

Ta kodeks ravnanja za volitve v Evropski parlament leta 2024 je pripravil Mednarodni inštitut za demokracijo in pomoč pri volitvah v sodelovanju z evropskimi političnimi strankami in Evropsko komisijo, da bi podprl nadaljnje ukrepanje evropskih in nacionalnih političnih strank v zvezi s točko 11 [Priporočila](#) Komisije (EU) 2023/2829 o vključujočih in odpornih volilnih procesih v Uniji, ki ga je Komisija v okviru svežnja za obrambo demokracije predstavila 12. decembra 2023.

Zaveze izhajajo iz ustreznih priporočil iz [priporočila](#) o vključujočih in odpornih volilnih procesih v Uniji. Temeljijo tudi na drugih izkušnjah, kot je nizozemski [kodeks ravnanja](#) glede preglednosti spletnega političnega oglaševanja, sklenjen pred parlamentarnimi volitvami na Nizozemskem 2021.

I. Uvod

S tem kodeksom ravnanja se evropske politične stranke in vse stranke članice, ki ga podpišejo, zavezujejo k ohranjanju integritete volitev v Evropski parlament leta 2024, pri čemer se bodo uskladile s priporočilom za sprejetje zavez glede kampanj in kodeksov ravnanja o integriteti volitev in poštenih kampanjah iz *Priporočila Komisije o vključujočih in odpornih volilnih procesih v Uniji ter krejitvi evropskega značaja in učinkovite izvedbe volitev v Evropski parlament (2023)*.

Z upoštevanjem tega kodeksa podpisniki spoštujejo ključne vrednote volitev, kot so integriteta, preglednost, varnost, poštenost in enaki konkurenčni pogoji.

Priznavajo ključno vlogo političnih strank pri varovanju teh vrednot. Preglednost državljanom omogoča sprejemanje informiranih odločitev na podlagi zanesljivih informacij.

Dezinformacije in manipulirane vsebine ogrožajo svobodne in poštene volitve. Podpisniki se v svojih komunikacijskih strategijah zavezujejo načelom resnice in točnosti ter boju proti napačnim informacijam in dezinformacijam na volitvah.

Podpisniki so zavezani preprečevanju namernega zavajanja javnosti, tudi z uporabo umetne inteligence, in krejitvi integritete evropskih volitev ter podpiranju zaupanja v demokracijo.

Zaveze z določitvijo minimalnih standardov za etično kampanjo, povečanjem dostopa javnosti do ustreznih informacij o kampanji ter izboljšanjem ukrepov za kibernetno varnost in digitalno higieno v vseh notranjih strankarskih mehanizmi pomagajo ščititi evropske volitve pred neupravičenim vmešavanjem ali manipulacijo.

Ta kodeks ravnanja obravnava različne vidike političnih kampanj, ki se nanašajo tako na dejavnosti na spletu in zunaj njega kot na plačano in neplačano vsebino in komunikacijo.

Stranke naj interno spodbujajo skladnost s kodeksom in svoje člane pozivajo k podpisu ali spoštovanju zavez v svojih volilnih kampanjah. Kodeks bo na voljo na spletu, da bi medijem, raziskovalcem, volivcem in evropskim državljanom olajšal spremljanje skladnosti z zavezami.

2. Pravni okvir:

Ta kodeks ravnanja je prostovoljen in njegov namen ni vplivati na obstoječi pravni okvir ali posegati v njegovo spoštovanje s strani podpisnikov¹ ali drugih deležnikov. Kljub temu je del širših pravnih okvirov in okvirov politike na različnih ravneh upravljanja, njegov namen pa je, da jih dopolnjuje. Ta kodeks ravnanja bi bilo zato treba brati v skladu z ustrežno nacionalno in evropsko zakonodajo.

3. Zaveze

Podpisniki tega kodeksa ravnanja, ki zastopajo evropske politične stranke oziroma vse stranke članice, ki so ga podpisale, se skupaj zavežejo, da bodo:

1. ohranjali integriteto volitev s spoštovanjem obstoječih pravil in norm ter načel poštene kampanje in finančne preglednosti;
2. spodbujali vključujoč politični diskurz in udeležbo ter prispevali k varnim volilnim procesom, zlasti tako, da se bodo vzdržali:
 - a. ustvarjanja, uporabljanja ali razširjanja diskriminatornih izjav in predsodkov do določenih skupin na podlagi njihovega spola, rasnega ali etičnega izvora, veroizpovedi ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti;
 - b. razširjanja, objavljanja ali spodbujanja vsebin, ki napeljujejo k nasilju ali sovražnemu govoru. Podpisnike se spodbuja, naj odločno obsodijo in sankcionirajo vsa nasilna dejanja zoper kandidate ali izvoljene predstavnike;
 - c. odvracanja volivcev ali širjenja kakršnih koli netočnih informacij o volilnem procesu, na primer informacij o volivcih, glasovalnem postopku in voliščih;
3. zagotovili etično in pregledno uporabo orodij in tehnologij kampanj, vključno z umetno inteligenco. Vzdržali se bodo izdelave, uporabe ali razširjanja zavajajočih vsebin, zlasti:
 - a. ponarejenih, izmišljenih, razkritih zasebnih ali ukradenih podatkov oziroma gradiv;
 - b. vseh vrst zavajajočih vsebin, ki uporabljajo zvok, slike ali videoposnetke in so ustvarjene z umetno inteligenco ali brez nje z namenom lažnega ali goljufivega spreminjanja ali ponarejanja kandidatov, uradnikov drugih volilnih deležnikov. Uporaba vsebin, ustvarjenih z umetno inteligenco, je dovoljena le, če je jasno označena. Spodbuja se uporaba vodnih žigov in signalov porekla;
 - c. lažnih računov ali avtomatskih botov za manipulacijo mnenj volivcev;
 - d. trolanja, neutemeljenih obtožb ali kibernetškega nadlegovanja;
 - e. vsebin, ki jih ustvarijo in razširjajo akterji iz držav zunaj EU, ki niso stranke članice, z namenom spodkopavanja evropskih vrednot in načel;
4. uporabili vse razpoložljive vire za preprečevanje negativnih učinkov zavajajočih vsebin, ustvarjenih z umetno inteligenco, in razmislili o usposabljanju osebja v ta namen. Vzdržali se bodo rabe osebnih podatkov ali

¹ To vključuje varstvo podatkov in skladnost s splošno uredbo o varstvu podatkov.

- zaupnih informacij v orodjih umetne inteligence, npr. v pozivih, s čimer se varujeta zasebnost in varnost posameznikov na volitvah. Razmislili bodo o vzpostavitvi strukturiranega mehanizma, prek katerega bi državljani poročali o vseh pomislekih ali zlorabah, povezanih s tehnologijami umetne inteligence;
5. zagotovili preglednost prejetih finančnih prispevkov, vključno s prejemki v naravi, kot so prejeta darila in gostoljubje, posojil, donacij ter prispevkov in izdatkov za kampanje v skladu z veljavno evropsko in nacionalno zakonodajo;
 6. zagotovili preglednost političnega oglaševanja in sporočil kampanj:
 - a. vzdržali se bodo političnih oglasov, ki jih sponzorirajo neprijavljeni interesi, in drugega vključevanja posrednikov, ki posredujejo sporočila kampanje brez navedbe izvora;
 - b. spoštovali bodo politike in mehanizme preglednosti spletnih platform in za namene postopkov registracije in preverjanja zagotovili resnične informacije;
 - c. po možnosti na spletnih straneh političnih strank bodo navedli informacije o:
 - i. povezanih organizacijah in fundacijah ali drugih pravnih osebah, ki z več kot 5-odstotnim deležem proračuna za kampanjo izvajajo kampanjo v njihovem imenu;
 - ii. svoji uporabi političnega oglaševanja, vključno s sponzorji, viri financiranja in porabljenimi zneski;
 - iii. ciljnem oglaševanju in kakršni koli uporabi sistemov umetne inteligence pri razširjanju oglaševanja;
 - d. vzdržali se bodo manipulativnih taktik, tehnik in postopkov za povečanje učinkov političnih sporočil in uporabe občutljivih podatkov za mikro ciljanje; zagotovili, da so podatki, ki se uporabljajo za politične kampanje, strogo skladni s splošno uredbo Evropske unije o varstvu podatkov, s poudarkom na zmanjšanem obsegu podatkov ter zakoniti, pravični in pregledni obdelavi podatkov;
 7. se proaktivno izogibali širjenju diskurzov, ki jih vodijo subjekti in akterji zunaj EU, ki niso članke članice, zlasti kadar ti poskušajo spodkopavati evropske vrednote in načela;
 8. aktivno ukrepali za doseganje minimalnih standardov na področju kibernetne varnosti, da se prepoznajo, odvrnejo in preprečijo napadi, ter delili informacije, tudi z notranjimi usposabljanji o tveganjih za kibernetno varnost na volitvah;
 9. nemudoma odstranili ali zahtevali odstranitev kakršne koli vsebine v imenu podpisnika, ki krši zaveze iz tega kodeksa ravnanja. Take vsebine bodo prijavljali spletnim platformam;
 10. notranje ozaveščali o kodeksu ravnanja ter osebje kampanje, strankarske oddelke in druge organe ter povezane institucije spodbujali k njegovemu spoštovanju. Člane bodo spodbujali, naj podpišejo ali spoštujejo zaveze iz tega kodeksa ravnanja;
 11. zagotovili, da osebje kampanje in strankarski oddelki strogo spoštujejo evropske in nacionalne predpise, da se prepreči zloraba javnih sredstev v okviru volitev. Člane stranke bodo ozaveščali o potrebi po doslednem spoštovanju takih predpisov;

- I 2. spodbujali neodvisno opazovanje izpolnjevanja zavez iz tega kodeksa ravnanja in v celoti sodelovali z nadzornimi organi, mednarodnimi opazovalci volitev in drugimi akterji, ki neodvisno spremljajo izpolnjevanje zavez, kot so mediji, akademski raziskovalci in organizacije civilne družbe;
- I 3. razpravljali o izvajanju tega kodeksa ravnanja med predsedniki evropskih političnih strank in/ali generalnimi sekretarji ter direktorji;
- I 4. izvedli povolilni pregled in nadaljevali razpravo med evropskimi političnimi strankami in znotraj njih po volitvah v Evropski parlament.

4. april 2024